

სამაგისტრო პროგრამის დასახელება სოციალური, პოლიტიკური და კულტურული ფსიქოლოგია Social, Political and Cultural Psychology

2. მისანიჭებელი კვალიფიკაცია და აკადემიური ხარისხი:
სოციალური ფსიქოლოგიის მაგისტრი MA in Social Psychology.
3. სამაგისტრო პროგრამის მოცულობა: 120 კრედიტი
4. სამაგისტრო პროგრამაზე სწავლების ენა: ქართული

5. სამაგისტრო პროგრამის მიზანი:

სოციალური ფსიქოლოგიის კონცენტრაციის აქტუალობა და მიზნები: პროგრამის მიზანია სტუდენტებმა მიიღონ ღრმა ცოდნა ფსიქოლოგიის ისეთ ფუნდამენტურ დარგში როგორიცაა - სოციალური ფსიქოლოგია. შეისწავლონ ადამიანის სოციალურ ბუნება, სოციალურ ფსიქოლოგიური ფენომენები, პიროვნების სოციალური მახასიათებლებისა და სოციალური გარემოს გავლენა ადამიანის ქცევაზე.

პოლიტიკური ფსიქოლოგიის კონცენტრაციის აქტუალობა და მიზნები: პოლიტიკური ფსიქოლოგია შეისწავლის ფსიქოლოგიური ფაქტორების როლს ინდივიდისა და ჯგუფების პოლიტიკური ქცევის რეგულაციაში და პირიქით, პოლიტიკური ფაქტორების და მოვლენების გავლენას ფსიქიკურ პროცესებზე. ის თანამედროვე ფსიქოლოგიურ თეორიებს, ცნებებს და მეთოდებს იყენებს პოლიტიკოსების პიროვნული თავისებურებების, მათი გადაწყვეტილებების და ქცევების ასახსნელად. ასევე, პოლიტიკური ფსიქოლოგიის ინტერესის სფეროშია პოლიტიკური ჯგუფების დინამიკისა და ჯგუფთაშორისი ურთიერთობების ფსიქოლოგიური ფაქტორების ანალიზი. ინდივიდებისა და ჯგუფების ძალაუფლებისაკენ სწრაფვის, მოტივაციის, მიღწევის და ძალაუფლების შენაჩუნების ტექნოლოგიების ფსიქოლოგიური და სოციალურ ფსიქოლოგიური მექანიზმების შესწავლა. აქედან გამომდინარე, კურსის მიზანია, მოამზადოს მკვლევარი/პრაქტიკოსი, რომელსაც შეეძლება თავისი ცოდნის გამოყენება პოლიტიკაში ჩართულ პიროვნებებთან და ჯგუფებთან ურთიერთობაში, კერძოდ, უშუალოდ პოლიტიკურ პროცესებთან და მოვლენებთან დაკავშირებული ინფორმაციის შეგროვება, გაანალიზება, წარდგენა, დასაბუთებული რეკომენდაციების გაცემა და კონსულტაციების გაწევა, შესაბამისი პირებისა და ორგანიზაციებისათვის. ასევე, სამეცნიერო კვლევითი და პედაგოგიური საქმიანობა თავისი კომპეტენციის ფარგლებში.

კულტურული ფსიქოლოგიის კონცენტრაციის აქტუალობა და მიზნები: დღეისათვის, კულტურული ფსიქოლოგია წარმოადგენს თანამედროვე ფსიქოლოგიის ერთ-ერთ სწრაფად განვითარებად დარღს, რომელიც წარმოიშვა ფსიქოლოგიისა და სხვა მოსაზღვრე დარგების, პირველ რიგში კი ეთნოლოგიისა და კულტურული ანტროპოლოგიის გადაკვეთაზე. მან განსაკუთრებული აქტუალობა შეიძინა ერთის მხრივ, გლობალიზაციის პროცესის დაჩქარებისა და მეორე მხრივ, ამ პროცესისადმი სხვა და სხვა ფორმით გაწეული

“კულტურული” წინააღმდეგობის პროცესში. მის განვითარებას, განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება მცირე სახელმწიფოებისა და ერების კულტურული “გადარჩენის” თვალსაზრისით. კულტურული ფსიქოლოგის სამაგისტრო პროგრამის მთავარი მიზანია სტუდენტებს მისცეს გაღრმავებული ცოდნა კულტურულ ფსიქოლოგიაში, მის კვლევის მეთოდებსა და მოსაზღვრე დარგებში, გამოუმუშაოს მკვლევარისათვის აუცილებელი უნარ-ჩვევები. აგრეთვე, სტუდენტმა შეასრულოს თეორიული და ემპირიული კვლევითი საქმიანობა და დაწეროს მაღალ დონეზე შესრულებული სამაგისტრო შრომა.

სამაგისტრო პროგრამის ამოცანებია:

ცოდნა:

- სოციალურ ფსიქოლოგიაში;
- პოლიტიკურ ფსიქოლოგიაში;
- კულტურულ ფსიქოლოგიაში;
- კვლევის რაოდენობრივ და თვისობრივ მეთოდებში;
- ფსიქოლოგის თანამედროვე მიმდინარეობებში;
- მონაცემტა სტატისტიკური დამუშავების მეთოდებში;
- ფსიქოლოგის სხვა მონათესავე სფეროებში.

კვლევა:

- ექსპერიმენტული კვლევის პრაქტიკული ჩვევების შეძენა;
- კვლევის ჰიპოთეზების ფორმულირება და მათი ექსპერიმენტული შემოწმება;
- კვლევის შედეგების ანალიზი, განზოგადება და დასკვნის გაკეთება.

ცოდნისა და ჩვევების პრაქტიკული გამოყენება

- სოციალურ ფსიქოლოგიურ პრობლემებთან დაკავშირებულ საკითხებზე კონსულტაციების გაცემა;
- პოლიტიკურ საკითხებთან დაკავშირებით კონსულტაციების გაცემა;
- კულტურული კონტექსტის გათვალისწინება პრაქტიკულ საქმიანობაში;
- პრაქტიკული და გამოყენებითი კვლევების ჩათარება;
- გამოყენებითი კვლევების ანგარიშის დაწერა.

6. სამაგისტრო პროგრამაზე მიღების წინაპირობები:

სამაგისტრო პროგრამაში შეიძლება მონაწილეობა მიიღონ პირებმა, ვისაც აქვს:
ბაკალავრის ხარისხი.

ინგლისური ენის ცოდნა B1 დონეზე.

სამაგისტრო პროგრამაში ჩასარიცხად აუცილებელია:

- საერთო სამაგისტრო გამოცდის ქულა;
- წერითი გამოცდა სოციალურ ფსიქოლოგიაში;
- სამოტივაციო წერილი;

7. სწავლის შედეგი.

დარგობრივი კომპეტენციები:

ცოდნა და გაცნობიერება:

ცოდნა სოციალური ფსიქოლოგიის, პოლიტიკური ფსიქოლოგიის და კულტურული ფსიქოლოგიის დარგებში:

- აღნიშნული დარგების ძირითადი ცნებების ცოდნა და გააზრება;
- აღნიშნული დარგების ძირითადი თეორიული მიმდინარეობების ცოდნა და გააზრება;
- აღნიშნული დარგების მეთოდოლოგიის და პრინციპების ცოდნა;
- აღნიშნული დარგების ძირითადი ფენომენების ცოდნა;

ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენება:

- პრაქტიკული და გამოყენებითი კვლევის დაგეგმვა და ჩატარება;
- მონაცემების შეგროვება და გაანალიზება;
- კვლევის შედეგების ინტერპრეტაცია და პრობლემის განსაზღვრა;
- კვლევის ანგარიშის დაწერა;
- კონკრეტული პრობლემის მიხედვით მისი გადაწრვეტის სტრატეგიისა და ტაქტიკის შემუშავება;
- კონსულტაციის გაცემა;
- პრობლემის გადაჭრის მონიტორინგი.

ზოგადი /ტრანსფერული კომპეტენციები:

- მულტიდისციპლინურ გუნდში მუშაობა;
- პროფესიული ეთიკის ცოდნა.

დასკვნის უნარი:

ინფორმაციის შედარებითი ანალიზი,
არგუმენტაციისა და კრიტიკული ანალიზის უნარი,

ფაქტებისა და იდეების სისტემატიზაცია, ანალიზი და შეფასება,
ჰიპოთეზის ფორმულირება.

კომუნიკაციის უნარი

მშობლიურ ენაზე საკუთარი მოსაზრებებისა და კვლევითი ანგარიშის ნათლად და მკაფიოდ ჩამოყალიბება;
დისკუსიის წარმართვა და პოლემიკის კორექტულად წარმოების ჩვევები;
ელექტრონულ საძირხო სისტემებში საჭირო ინფორმაციის მოძიება;
კვლევის შედეგების ეფექტურად წარმოდგენა და პრეზენტაცია;
ჯგუფში მუშაობა და თანამშრომლობა;
დამარწმუნებელი კომუნიკაციის უნარი;
ემპათია.

სწავლის უნარი:

დამოუკიდებელი მუშაობა და დასწავლის სხვადასხვა სტრატეგიის გამოყენება;
დროის ორგანიზებისა და დაგეგმვის უნარი;
დამოუკიდებლად მასალის ორგანიზება და სტრუქტურირება;
გამოცდილებისა და უკვე დასწავლილის ახალ ცოდნასთან დაკავშირება;
სხვადასხვა სფეროში მიღებული ცოდნის კომბინირება და ინტეგრირება.

ღირებულებები:

ფსიქოლოგის საქმიანობის ეთიკური წორმების დაცვა,
დამკვეთის უფლებების პატივისცემა,
დამკვეთის შესახებ ინფორმაციის კონფიდენციალობის დაცვა,
სამოქალაქო საზოგადოებისათვის დამახასიათებელი დემოკრატიული ღირებულებების პათივისცემა და მათი საზოგადოებაში დანერგვის ხელშეწყობა.

8. სწავლის შედეგების მიღწევის მეთოდები

ვერბალური, ანუ ზეპირსიტყვიერი მეთოდი.

წერითი მუშაობის მეთოდი, რომელიც გულისხმობს სტუდენტების მიერ პრაქტიკული დავალებების შესრულებას და აუდიტორიაში წაკითხვა-განხილვას; ასევე გულისხმობს ესსესა თუ რეფერატის დაწერას.

დისკუსია/დებატები – დისკუსიის პროცესი მკვეთრად ამაღლებს სტუდენტთა ჩართულობის ხარისხსა და აქტივობას.
დისკუსია შესაძლებელია გადაიზარდოს კამათში. ეს პროცესი არ შემოიფარგლება მხოლოდ პროფესორის მიერ დასმული შეკითხვებით. ეს მეთოდი უვითარებს სტუდენტს კამათისა და საკუთარი აზრის დასაბუთების უნარს.

ელექტრონული სწავლებით - შერეული ფორმა, რომელიც არ გამორიცხავს საუდიტორიო მეცადინეობებს, არამედ მისი მეშვეობით პროფესორი ამრავლფეროვნებს კურსს. პროფესორი ელექტრონულ პორტალზე ანთავსებს სასწავლო მასალებს, პრეზენტაციებს; სხვადასხვა ვიდეო თუ აუდიო ფაილებს; იყენებს სასწავლო ფორუმებს, როგორც სტუდენტთა დისკუსიის ერთ-ერთ ფორმას; მიმართავს ელექტრონულ ტესტირებას, როგორც შუალედური ან დასკვნითი გამოცდის ფორმას;

ჯგუფური მუშაობა - ამ მეთოდით სწავლება გულისხმობს სტუდენტთა ჯგუფებად დაყოფას და მათთვის სასწავლო დავალების მიცემას. ჯგუფის წევრები ინდივიდუალურად ამუშავებენ საკითხს და პარალელურად უზიარებენ მას ჯგუფის დანარჩენ წევრებს. დასახული ამოცანიდან გამომდინარე შესაძლებელია ჯგუფის მუშაობის პროცესში წევრებს შორის მოხდეს ფუნქციების გადანაწილება. ეს სტრატეგია უზრუნველყოფს ყველა სტუდენტის მაქსიმალურ ჩართულობას სასწავლო პროცესში.

წიგნზე მუშაობის მეთოდი

პრობლემაზე დაფუძნებული სწავლება (PBL) - სასწავლო მეთოდი, რომელიც ახალი ცოდნის მიღების და ინტეგრაციის პროცესის საწყის ეტაპად იყენებს პრობლემას.

შემთხვევის ანალიზი (Case study) - პროფესორი სტუდენტებთან ერთად ლექციაზე განიხილავს კონკრეტულ შემთხვევებს - მაგალითებს მედიდან, რომლებსაც ყოველმხრივ და საფუძვლიანად შეისწავლიან.

გონიერები იერიში (Brain storming) - ეს მეთოდი გულისხმობს კონკრეტული თემის ფარგლებში კონკრეტული საკითხის/პრობლემის შესახებ მაქსიმალურად ბევრი, რადიკალურად განსხვავებული, აზრის, იდეის ჩამოყალიბებასა და მისი გამოთქმის ხელშეწყობას. აღნიშნული მეთოდი ხელს უწყობს პრობლემისადმი შემოქმედებითი მიდგომის განვითარებას.

როლური და სიტუაციური თამაშები - სტუდენტს საშუალებას აძლევს სხვადასხვა პოზიციიდან შეხედოს საკითხს და ეხმარება მას ალტერნატიული თვალსაზრისის ჩამოყალიბებაში. ისევე როგორც დისკუსია, როლური თამაშებიც უყალიბებს სტუდენტს საკუთარი პოზიციის დამოუკიდებლად გამოთქმისა და კამათში მისი დაცვის უნარს.

დემონსტრირების მეთოდი – ეს მეთოდი ინფორმაციის ვიზუალურად წარმოდგენას გულისხმობს. შედეგის მიღწევის თვალსაზრისით ის საკმაოდ ეფექტურია. ხშირ შემთხვევაში უმჯობესია, მასალა ერთდროულად აუდიო და ვიზუალური გზით მიეწოდოს სტუდენტებს. შესასწავლი მასალის დემონსტრირება შესაძლებელია განხორციელდეს როგორც მასწავლებლის, ისე სტუდენტის მიერ. ეს მეთოდი გვეხმარება თვალსაჩინო გავხადოთ სასწავლო მასალის აღქმის სხვადასხვა საფეხური, დავაკონკრეტოთ, თუ რისი შესრულება მოუწევთ სტუდენტებს დამოუკიდებლად; ამავე დროს, ეს სტრატეგია ვიზუალურად წარმოაჩინს საკითხის/პრობლემის არსს.

ახსნა-განმარტებითი მეთოდი – ეფუძნება მსჯელობას მოცემული საკითხის ირგვლივ. პროფესორს მასალის გადმოცემისას, მოჰყავს კონკრეტული მაგალითი, რომლის დაწვრილებით განხილვაც ხდება მოცემული თემის ფარგლებში.

ქმედებაზე ორიენტირებული სწავლება – მოითხოვს პროფესორისა და სტუდენტის აქტიურ ჩართულობას სწავლების პროცესში, სადაც განსაკუთრებულ დატვირთვას იძენს თეორიული მასალის პრაქტიკული ინტერპრეტაცია.

პროფესორი შესაძლოა იყენებდეს ზემოთჩამოთვლილ ერთ ან რამდენიმე მეთოდს ან ნებისმიერ სხვა მეთოდს კონკრეტული სასწავლო ამოცანიდან გამომდინარე.

9. სტუდენტის ცოდნის შეფასების სისტემა

სტუდენტის ცოდნა ფასდება თსუ-ში დადგენილი და მიღებული შეფასების სისტემით.

განვლილი კურსის ათვისების დონის საბოლოო შეფასება შემდეგნაირად მოხდება: სილაბუსით გათვალისწინებული შეფასების კომპონენტების მიხედვით დაგროვილ ქულებს დაემატება საბოლოო წერით გამოცდაზე მიღებული ქულა. საბოლოო შეფასება გამოიყანება შეფასების 7-ბალიანი სისტემით:

A_ უმაღლესი	91 _ 100	ქულა
B _ ძალიან კარგი	81 _ 90	ქულა
C _ კარგი	71 _ 80	ქულა
D _ დამაკმაყოფილებელი	61 _ 70	ქულა
E _ საკმარისი	51 _ 60	ქულა
Fx _ ჩაჭრილი (ექვემდებარება გადაბარებას)	45 - 50	ქულა
F _ ჩაჭრილი (არ ექვემდებარება გადაბარებას)	< 44	ქულა

კრედიტი მიენიჭება თუ გადალახავს 51 ქულას.

სამაგისტრო შრომა: სოციალურ, პოლიტიკურ ან კულტურული ფსიქოლოგიის სფეროში ექსპერიმენტული ან ემპირიული კვლევა. კვლევითი ნაშრომის შეფასება 100 ქულიანია. შეფასება ხდება შემდეგი კრიტერიუმებით:

კვლევითი ნაშრომის შეფასების სქემა

შეფასების კრიტერიუმი -	ქულა
1 საკითხზე თანამედროვე ლიტერატურის კრიტიკული ანალიზი	10
2 საკითხის დაყენება, ჰიპოთეზის, კვლევის მიზნისა და ამოცანების ფორმულირება	10
3 ექსპერიმენტული კვლევის დაგეგმვა და დიზაინი	10
4 შედეგების ანალიზი ამოცანებისა და კვლევის ჰიპოთეზის მიხედვით	10

5	სტატისტიკური მეთოდების ცოდნა და ადეკვატური გამოყენება მონაცემთა დამუშავებისათვის	10
6	მონაცემების თეორიული ინტერპრეტაციის უნარი და არსებულ კვლევებთან მიღებული შედგების მიმართება	10
7	დასკვნების შესაბამისობა კვლევის ჰიპოთეზასა და ამოცანებთან	10
8	ნაშრომის სტრუქტურა და გაფორმება თვალსაჩინო საშუალებებით	10
9	ნაშრომის ენობრივ-გრამატიკული მხარე	10
10	კვლევის ორგანიზება, წარმართვა და მონაცემების შეგროვების აკურატულობა	10

სადიპლომო ნაშრომი დაცულად ჩაითვლება თუ სტუდენტი გადალახავს 61 ქულას.

10. სასწავლო გეგმა (იხ. დანართი 1)

პროგრამა შედგება სამი კონცენტრაციისაგან:

სოციალური ფსიქოლოგია;

პოლიტიკური ფსიქოლოგია;

კულტურული ფსიქოლოგია.

კონცენტრაციებს გააჩნიათ საერთო საგნები – 65 კრედიტი (საკურსო ნაშრომისა და პრაქტიკის ჩათვლით).

კონცენტრაციის მაპროფილებელი საგნები – 25 კრედიტი.

სამაგისტრო შრომა (არჩეული მოდულის შესაბამისი) – 30 კრედიტი.

11. პროგრამის ხელმძღვანელები: (იხ. დანართი 2)

შალვა აბზიანიძე ასოცირებული პროფესორი. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი. სოციალურ მეცნიერებათა ფაკულტეტი
ტელეფონი 222490, 252095 (სამსახური). 599559362 (მობილური) ელ-ფოსტა: socpsy@myoffice.ge

ალან ლამბერტი ჯორჯ ვოშინგტონის უნივერსიტეტის (სენტ ლუისი, აშშ) ასოცირებული პროფესორი

12. დასაქმების სფეროები:

კურსდამთავრებულებს, რომლებმაც გაიარეს სოციალური, პოლიტიკური და კულტურული ფსიქოლოგიის სამაგისტრო პროგრამა, შესაძლებლობა ექნებათ გააგრძელონ სწავლა და კვლევითი საქმიანობა დოქტორანტურაში, შესაბამისი სადოქტორო პროგრამის ფარგლებში, შემდგომი კვლევითი და პედაგოგიური საქმიანობის პერსპექტივით, ასევე იმუშაონ სხვა და სხვა სახელმწიფო ორგანოებში, ანალიტიკურ ცენტრებში, პოლიტიკური პარტიების აპარატებში, მასმედიაში, არაასამთავრობო ორგანიზაციებში და ყველგან სადაც ხდება სოციალური, პოლიტიკური, ეთნო-კულტურული ინფორმაციის შეგროვება, პროცესების ანალიზი და

შესაბამისი გადაწყვეტილებების მიღება და მნიშვნელოვანია პიროვნული, სოციალური, პოლიტიკური და კულტურული ფაქტორების გათვალისწინება.

უნდა აღინიშნოს, რომ ყველა კურსდამთავრებული, რომელმაც დაამთავრა მაგისტრატურა სოციალური, პოლიტიკური და კულტურული ფსიქოლოგიის სპეციალობით დასაქმებულია ზემოთ აღნიშნულ ორგანიზაციებში და უკავიათ მაღალანაზღაურებადი თანამდებობები.

13. დამატებითი ინფორმაცია:

პროგრამაზე შესაძლებელია 10 მაგისტრის მიღება.

14. ინფორმაცია პროგრამის განხორციელების აუცილებელი მატერიალური რესურსების შესახებ

სამაგისტრო პროგრამის კვლევითი კომპონენტის განხორციელება არ საჭიროებს რაიმე სპეციალურ დაფინანსებას, პირობებსა და მეტერიალურ ტექნიკურ ბაზას. მისი განხორციელება სრულიად შესაძლებელია ჩვეულებრივი საოფისე ტექნიკის საფუძველზე, ფსიქოლოგიის მიმართულებას გააჩნია მუშა მდგომარეობაში მყოფი პერსონალური კომპიუტერები და ქსეროკოპირების აპარატი. სტუდენტები უზრუნველყოფილი არიან აქვე არსებული ბიბლიოთეკითა და პროფესურის პირადი წიგნების ფონდით, აგრეთვე ინტერნეტ რესურსებით, რაც სრულიად საკმარისია პროგრამის კვლევითი კომპონენტის უზრუნველყოფისათვის.

დანართი 1.

სამაგისტრო პროგრამის სასწავლო და კვლევითი კომპონენტები

პროგრამა ორ წლიანია და მოიცავს საერთო, სავალდებულო საგნებს და მოდულის მაპროფილებელ სავალდებულო და არჩევით საგნებს:

სოციალური, პოლიტიკური და კულტურული ფსიქოლოგიის ძირითად და დამხმარე თეორიულ კურსებს;

სემინარებს, სოციალური, პოლიტიკური და კულტურული ფსიქოლოგიისა და მოსაზღვრე დარგების ძირითადი ლიტერატურის ათვისების მიზნით;

ფსიქოლოგიური და პოლიტიკური მეცნიერებების კვლევის მეთოდების გაღრმავებულ შესწალას;

მონაცემების სტატისტიკური დამუშავების, ანალიზის, და პრეზენტაციის კომპუტერული პაკეტების გაღრმავებულ შესწავლას;

სოციალურ-პოლიტიკური და ეთნო-კულტურული მოვლენებისა და პროცესების ფსიქოლოგიური ანალიზის პრაქტიკას (Case studies);

კვლევით საქმიანობას აქტუალური სამეცნიერო ან პრაქტიკული პრობლემის შესწავლის მიზნით.

სტუდენტს უფლება ემლევა თავისი სურვილისამებრ აირჩიოს მოდული. პროგრამის ყველა სასწავლო კურსი (მოდულის მაპროფილებლების ჩათვლით) არის სავალდებულო ან სავალდებულო არჩევითი.

კვლევითი კომპონენტი:

სამაგისტრო პროგრამის კვლევითი კომპონენტი განხორციელდება ფსიქოლოგიის მიმართულებაზე. პროგრამის ხელმძღვანელისა და თანამშრომლების ხელმძღვანელობით. პროგრამის კვლევითი კომპონენტის განხორციელება არ მოითხოვს რაიმე განსაკუთრბულ ხარჯებს და ხორციელდენა ხელმძღვანელის პირადი და საგრანტო დაფინანსების საფუძველზე. სოციალურ, პოლიტიკურ და კულტურულ ფსიქოლოგიასთან დაკავშირებული სამაგისტრო პროგრამები და შესაბამისად მათი კვლევითი კომპონენტიც, ხორციელდება თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში სამაგისტრო სწავლების შემოღების დროიდან, ამ ხნის განმავლობაში დაცულია 50-ზე მეტი სამაგისტრო შრომა. პროგრამის ფარგლებში, სამაგისტრო ნაშრომს არ წაეყენება რაიმე განსაკუთრებული მოთხოვნები, გარდა ერთისა, ის სრულად უნდა აკმაყოფილებდეს მისადმი წაყენებულ საერთო საუნივერსიტეტო მოთხოვნებს და წარმოადგენდეს ან ეფუძნებოდეს ემპირიულ კვლევას.

სოციალური ფსიქოლოგიის კონკრეტურაციის კვლევითი კომპონენტის შინაარსი

დღეისათვის შემოთავაზებულია პროგრამის კვლევითი კომპონენტის სამი მიმართულება, ამასთან, კონკრეტული თემების დასახელება სცილდება მოცემული პროგრამის ფარგლებს, დადგინდება ინდივიდუალურად და განხილვის შემდეგ დამტკიცდება, წესის შესაბამისად, ფაკულტეტის აკადემიურ საბჭოზე:

მოზარდთა აგრესია საქართველოში: სოციალურ ფსიქოლოგიური საფუძვლები და პრევენცია

დღეისათვის, მოზარდთა აგრესია იქცა საქართველოს ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს სოციალურ პრობლემად. სავარაუდოდ, მას საფუძვლად უდევს სოციალური, პოლიტიკური და კულტურული ფაქტორები, რომლებიც აღწერილია შესაბამის ლიტერატურაში და სპეციფიური სახით ვლინდებიან ქართულ რეალობაში. მათი შესწავლა და პრევენციის გზების ძიება იქნება კვლევითი კომპონენტის მიზანი.

სოციალური განწყობების სტრუქტურა, დინამიკა და ფუნქციები

ყურადღება გამახვილდება სოციალური განწყობების ჩამოყალიბებისა და შეცვლის კანონზომიერებების დადგენაზე და განწყობის ზოგად ფსიქოლოგიურ თეორიასთან მისი მიმართების საკითხებზე. კვლევის სფეროში შემოვა სოციალურ განწყობასა და ცონბიერებას შორის და სოციალურ განწყობასა და ქცევას შორის ურთიერთმიმართების საკითხები.

მიგრაციის გადაწყვეტილების მოღების ფსიქოლოგიური საფუძვლები

მიგრაცია ქვეყნის გარეთ და ჭვეყნის შიგნით არის საქარტველოში არსებული ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი სოციალურ-დემოგრაფიული პრობლემა, რომელსაც მნიშვნელოვანი ფსიქოლოგიური მხარეებიც გააჩნია, მათ შორის უმთავრესია მიგრაციის

გადაწყვეტილების მიღება. კვლევაში ყურადღება დაეთმობა იმ სოციალურ ფსიქოლოგიური ფაქტორების კვლევას რომლრბიც განაპირობებენ ამ გადაქვეტილებების მიღებას.

პოლიტიკური ფსიქოლოგიის კომპონენტის შინაარსი

დღეისათვის შემოთავაზებულია პროგრამის კვლევითი კომპონენტის ოთხი მიმართულება, ამასთან, კონკრეტული თემების დასახელება სცილდება მოცემული პროგრამის ფარგლებს, დადგინდება ინდივიდუალურად და განხილვის შემდეგ დამტკიცდება, წესის შესაბამისად, ფაკულტეტის აკადემიურ საბჭოზე:

პოლიტიკური კოგნიცია და პოლიტიკური მითოლოგია

ყურადღება გამახვილდება და კვლევის საგანი იქნება ისეთი შედარებით ახლად აღმოჩენილი ფსიქოლოგიური ფენომენები როგორიცაა: კოლექტიური მეხსიერება და ჯგუფური აზროვნება, მათი გავლენა პოლიტიკური მითოლოგიის ფორმირებაზე და პირიქით, პოლიტიკური მითოლოგიის გავლენა ზემოთ აღნიშნულ ფსიქოლოგიურ ფენომენებზე. კერძოდ, კვლევების საგანი იქნება პოლიტიკური ცნობიერების მითოლოგიზაციის პროცესი, მასზე მომქმედი პიროვნული და ჯგუფური ფაქტორები. პოლიტიკური მითების ჩამოყალიბებისა და შეცვლის პროცესი. მითებისა და ფსიქოლოგიის ტრადიციული ცნებების - ღირებულებები, სოციალური განწყობა, სტერეოტიპები, ნორმები და ა.შ. ურთიერთმიმართება. მითების სტრუქტურტული და დინამიური მახასიათებლები. მითების როლი პოლიტიკური მოვლენებისა და ფიგურების აღქმაში, ზოგადი შთაბეჭდილების (იმიჯის) ფორმირებასა და პოლიტიკური ქცევის დეტერმინაციაში.

პოლიტიკური იდეოლოგიების ფსიქოლოგიური საფუძვლები

პოლიტიკურ იდეოლოგიებთან ასოცირდება მთელი რიგი პოლიტიკური ღირებულებები, სტერეოტიპები, როლები, ნორმები, ქცევის სტანდარტები და პიროვნული თავისებურებები. შესაბამისად პოლიტიკური იდეოლოგიები შეიძლება განხილული იქნას არა მხოლოდ “იდეების” დონეზე, არამედ შესაძლებელია მათი კორელატების აღწერა პიროვნების, სიტუაციისა და მცირე ჯგუფების დონეზეც. ამდენად, იდეოლოგიები შეიძლება განხილული იქნას, როგორც პოლიტიკური და ყოველდღიური ქცევების ფსიქოლოგიურ დეტერმინანტები. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმიბა ნაციონალიზმს, კონსერვატიზმს და ლიბერალიზმს.

პოლიტიკური ქცევის დეტერმინანტები

ეს მიმართულება უშუალო კავშირშია, კვლევების ზემოთ განხილულ მიმართულებებთან, მაგრამ ამ შემთხვევაში აქცენტი გაკეთდება ქცევის არა შინაარსობლივ კომპონენტებზე, არამედ ფორმალურზე – ქცევის მოდელებზე (მირითადად როკიზი, ფიშბაინი, აიზენი, უზნაძე და მოწაფეები) და მათ ვალიდობაზე პოლიტიკური ქცევის ასახსნელად.

პოლიტიკური აქტივობის კულტურული კონტექსტი

ძირითადი ყურადღება დაეთმობა კონფლიქტისა და მოლაპარაკებების სტრატეგიების კულტურულ მოდელებს. კონფლიქტის, კონფლიქტური სიტუაციის, და პიროვნული და ჯგუფური “ღირსების” კულტურულ განსაზღვრებებს. შიდა და გარე ჯგუფების (ingroup და outhgroup) ფენომენების კულტურულ დეტერმინაციას. კონფლიქტის მიმდინარეობის, ეტაპების და ქცევითი გამოვლინებების კულტურულ კონტექსტს.

კულტურული ფსიქოლოგიის კონცენტრაციის კვლევითი კომპონენტის შინაარსი

დღეისათვის შემოთავაზებულია პროგრამის კვლევითი კომპონენტის სამი ზოგადი მიმართულება, ამასთან, კონკრეტული თემების დასახელება სცილდება მოცემული პროგრამის ფარგლებს, დადგინდება ინდივიდუალურად და განხილვის შემდეგ დამტკიცდება წესის შესაბამისად, ფაკულტეტის აკადემიურ საბჭოზე:

განწყობა – პიროვნება – კულტურა

ძირითადი ყურადღება დაეთმობა განწყობის თეორიაში კულტურის ცნების შემოტანასა და მის მოდიფიცირებას თანამედროვე კულტურული ფსიქოლოგიის მიღწევების შესაბამისად. ეს, თავისთავად აყენებს რიგ ახალ საკითხებს: განწყობის როგორც ფენომენის განხილვას, არა მხოლოდ პიროვნების დონეზე, არამედ ჯგუფური განწყობის (ჯგუფის როგორც მთლიანის), არსებობის საკითხს და მის მიმართებებს სხვა ისეთ ჯგუფურ ფენომენებთან როგორიცაა: ჯგუფური აღქმა, კოლექტიური მეხსიერება, ჯგუფური აზროვნება და ჯგუფური ქცევა. ასეთ მიდგომის პირობებში, ჯგუფური აქტივობის სუბიექტის როლში გამოდის ჯგუფი, როგორც მთლიანობა, ხოლო აქტივობის ობიექტური ფაქტორის როლში კი კულტურა. ყურადღება გამახვილდება ეთნიკურ და სხვა კულტურულ ჯგუფებზე. ცხადია, რომ ამ მიმართულებით მუშაობა მოიცავს ფართო თეორიულ და ემპირიულ კვლევებს.

ინტერპერსონალური და ინტერჯგუფური ურთიერთობების კულტურული კონტექსტი

ძირითადი ყურადღება დაეთმობა ინტერპერსონალური და ინტერჯგუფური კონფლიქტის კულტურულ დეტერმინანტებს და თავისებურებებს. კონფლიქტური სიტუაციის, პიროვნული და ჯგუფური “ღირსების” კულტურულ განსაზღვრებებს. შიდა და გარე (ingroup და outhgroup) ჯგუფური ფენომენების კულტურულ დეტერმინაციას. კონფლიქტის მიმდინარეობის, ეტაპების და ქცევითი გამოვლინებების კულტურულ კონტექსტს. კონფლიქტის გადაწყვეტისა და მოლაპარაკებების ტრადიციულ მეთოდებსა და ფორმებს. კონფლიქტისა და მოლაპარაკებების სტრატეგიების კულტურულ მოდელებს.

ქართული კულტურის ფსიქოლოგიური მახასიათებლები

გლობალიზაციის პირობებში, ხდება კულტურათა ასიმილაცია, მრავალი კულტურული ჯგუფის თავისებურებების ნიველირება და გაქრობა. ეს განსაკუთრებით ეხებათ მცირე ერებს. სულ მაღლე გაქრება ამ ერებისთვის დამახასიათებელი მრავალი ისეთი სოციალური და კულტურული თავისებურება, რომლებიც არაა მატერიალური და არაა დაფიქსირებული წერილობით, ან რაიმე სხვა ფორმით. მაგალითად ინტერპერსონალური, ოჯახური, მეზობლური, მეგობრული, გენდერული, მცირე ჯგუფების ურთიერთობების ფორმები და მათი სხვა კულტურული მახასიათებლები. გლობალიზაციის გავლენით, ცვლილებას განიცდის მთელი კულტურული კონტექსტი, რომელიც, დღეისათვის, მოცემული ჯგუფის სოციალური და ფსიქიკური აქტივობის უმნიშვნელოვანესი ფაქტორია და რომელიც, უახლოეს ხანებში, სრული გაქრობის საშიშროების წინაშე დგას. აქედან გამომდინარე, კვლევების ამ მიმართულების მიზანია ემპირიულად შეისწავლოს ქართული კულტურის ფსიქოლოგიური მახასიათებლების ფართო წრე და მოახდინოს მათი შედარებითი ანალიზი სხვა კულტურებში შესწავლილ (და ლიტერატურაში ასახულ) ფსიქოლოგიურ მახასიათებლებთან.

სასწავლო გეგმა

ფაკულტეტი: სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა

ინსტიტუტი / დეპარტამენტი / კათედრა / მიმართულება: ფსიქოლოგიის

სასწავლო პროგრამის სახელწოდება: „სოციალური, პოლიტიკური და კულტურული ფსიქოლოგია“

სწავლების საფეხური: მაგისტრატურა

სასწავლო პროგრამის ხელმძღვანელი / კოორდინატორი: შალვა აბზიანიძე, ასოცირებული პროფესორი. ალან ლამბერტი, ასოცირებული პროფესორი

აკადემიური საბჭოს მიერ სასწავლო პროგრამის დამტკიცების თარიღი, დადგნილების ნომერი: 2011 წლის 29 ივნისი,

N57 დადგენილება

სასწავლო პროგრამის ამოქმედების თარიღი (სასწავლო წელი): 2006-2007 სასწავლო წელი

პროგრამის სტრუქტურა

120 კრედიტი (ECTS)

სავალდებულო კურსები – 65 კრედიტი (ECTS) + არჩევითი 25 კრედიტი (ECTS) + სამაგისტრო ნაშრომი/პროექტი 30 კრედიტი (ECTS)

კოდი	სასწავლო კურსის დასახელება	კრედიტის რაოდენობა ECTS	სტუდენტის საკონტაქტო მუშაობის საათები სემესტრში	სტუდენტის საკონტაქტო მუშაობის საათები სემესტრში			საგანზე დაშვების წინაპირობა	სწავლების სემეტრი	ლექტორი/ლექტორები		
				ლექცია	სამუშაო / კურსობრივი	პრაქტიკულებისათვის მოწინდება	შუალედური გამოცდისგარეულებების მოწინდება	დასკვნითი გამოცდის ჩატარება			
1	სოციალურინ ფსიქოლოგია 1	5	15	26	56	8	13	3	წინაპირობის გარეშე	+	რევაზ ქვარცხავა შალვა აბზიანიძე
2	სოციალური ფსიქოლოგია 2	5	15	26	56	8	13	3	წინაპირობის გარეშე	+	რევაზ ქვარცხავა შალვა აბზიანიძე

3	კულტურული ფსიქოლოგია 1	5	15	26	56	8	13	3	წინაპირობის გარეშე	+		შალვა აბზიანიძე
4	კულტურული ფსიქოლოგია 2	5	15	26	56	8	13	3	წინაპირობის გარეშე		+	შალვა აბზიანიძე
5	პოლიტიკური ფსიქოლოგია 1	5	15	26	56	8	13	3	წინაპირობის გარეშე	+		შალვა აბზიანიძე
6	პოლიტიკური ფსიქოლოგია 2	5	15	26	56	8	13	3	წინაპირობის გარეშე		+	შალვა აბზიანიძე
7	კვლევითი პროექტი	5	15	26	56	8	13	3	წინაპირობის გარეშე		+	შალვა აბზიანიძე
8	მონაცემთა ანალიზი SPSS ის საშუალებით*	5	15	26	56	8	13	3	სტატისტიკის კურსი	+	+	პაატა ზარდიაშვილი*
9	რაოდენობრივი კვლევის მეთოდები	5	15	26	56	8	13	3	წინაპირობის გარეშე	+		ანი ქიტიაშვილი
10	თვისობრივი კვლევის მეთოდები	5	15	26	56	8	13	3	წინაპირობის გარეშე		+	ანი ქიტიაშვილი
11	თანამედროვე მიომდინარეობები ფსიქოლოგიაში 1	5	15	26	56	8	13	3	წინაპირობის გარეშე		+	რევაზ ქვარცხავა
12	თანამედროვე მიომდინარეობები ფსიქოლოგიაში 2	5	15	26	56	8	13	3	წინაპირობის გარეშე		+	რევაზ ქვარცხავა
	სოციალური ფსიქოლოგიის კონცენტრაციის საგალდებულო არჩევითი საგნები											
13	სოციალური განვითარება და სოციალური კაპიტალი	5	15	26	56	8	13	3	წინაპირობის გარეშე		+	ვახტანგ ნადარეიშვილი
14	დევიაციური ქცევის ფსიქოლოგია	5	15	26	56	8	13	3	წინაპირობის გარეშე		+	ვახტანგ ნადარეიშვილი
15	ორგანიზაციის თეორია	5	15	26	56	8	13	3	წინაპირობის გარეშე		+	გიორგი გოროშიძე
16	ორგანიზაციული კვლევის მეთოდები	5	15	26	56	8	13	3	წინაპირობის გარესე		+	ია კუტალაძე

17	მასის ფსიქოლოგია	5	15	26	56	8	13	3	წინაპირობის გარეშე		+	მედეა დესპოტაშვილი
18	ადამიანური რესურსების მართვა	5	15	26	56	8	13	3	წინაპირობის გარეშე		+	ნინო ქაჯაია
19	დებატების ტექნიკა	5	15	26	56	8	13	3	წინაპირობის გარეშე			თ. ცერცვაძე
20	ფსიქოსემანტიკა	5	15	26	56	8	13	3	წინაპირობის გარეშე			ლ. სურმანიძე
21	დამარწმუნებელი კომუნიკაცია	5	15	26	56	8	13	3	წინაპირობის გარეშე			მ. დესპოტაშვილი
	პოლიტიკური ფსიქოლოგიის კონცენტრაციის სავალდებულო არჩევითი საგნები											
22	პოლიტიკური სოციოლოგია	5	15	26	56	8	13	3	წინაპირობის გარეშე		+	ამირან ბაერძენიშვილი
23	პოლიტიკური კომუნიკაციის ფსიქოლოგია	5	15	26	56	8	13	3	წინაპირობის გარეშე			ი. კვანჭილაშვილი
24	პოლიტიკური კონფლიქტების მართვა	5	15	26	56	8	13	3	წინაპირობის გარეშე			რ. ჯორბენაძე
25	ორგანიზაციის თეორია	5	15	26	56	8	13	3	წინაპირობის გარეშე			გ. გოროშიძე
26	ძალაუფლებისა და პოლიტიკის სოციოლოგია	5	15	26	56	8	13	3	წინაპირობის გარეშე		+	ამირან ბერძენიშვილი
27	კულტურა და კონფლიქტი	5	15	26	56	8	13	3	წინაპირობის გარეშე		+	მედეა დესპოტაშვილი

28	ჯგუფთა შორისსი კონფლიქტები	5	15	26	56	8	13	3	წინაპირობის გარეშე			მ. დესპოტაშვილი
29	დებატების ტექნიკა	5	15	26	56	8	13	3	წინაპირობის გარეშე			თ. ცერცვაძე
30	დამარწმუნებელი კომუნიკაცია	5	15	26	56	8	13	3	წინაპირობის გარეშე			მ. დესპოტაშვილი
	კულტურული ფსიქოლოგიის კონცენტრაციის სავალდებულო არჩევითი საგნები											
31	კულტურათაშორისი და ეთნოფსიქოლოგიური გამოკვლევები საქართველოში	5	15	26	76	8	13	3	წინაპირობის გარეშე		+	გიორგი ყიფიანი
32	კულტურის სოციოლოგია	5	13	15	46	4	12	3	წინაპირობის გარეშე		+	ლალი სურმანიძე
33	ფსიქოლოგიური ანთროპოლოგია	5	20	20	61	7	12	3	წინაპირობის გარეშე		+	ლალი სურმანიძე
34	კულტურა და სოციალური კვლევების მეთოდოლოგია	5	20	20	67	4	9	3	წინაპირობის გარეშე		+	ლალი სურმანიძე
35	კულტურათა ტიპოლოგია: ინდიუვიდუალისტური და კოლექტივისტური კულტურები	5	12	13	76	7	12	3	წინაპირობის გარეშე		+	ლალი სურმანიძე
36	კროსკულტურული კომუნიკაცია	5	15	26	56	8	13	3	წინაპირობის გარეშე			მ. დესპოტაშვილი

სამაგისტრო ნაშრომი	30								+		~
--------------------	----	--	--	--	--	--	--	--	---	--	---

*სალექციო კურსი ერთ სემესტრიანია. მეორე სემესტრი ეთმობა სტუდენტებთან პრაქტიკულ მუშაობას, მათ სამაგისტრო შრომების მონაცემთა დამუშავებას მიზნით.

პროგრამის ხელმძღვანელის(ების) ხელმოწერა —

ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის უფროსის ხელმოწერა —

ფაკულტეტის სასწავლო პროცესის მართვის სამსახურის უფროსის ხელმოწერა —

ფაკულტეტის დეკანის ხელმოწერა —

უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის უფროსის ხელმოწერა —

თარიღი —

ფაკულტეტის ბეჭედი